

Do posledního típnutí zbývá jen několik hodin

V českých hospodách, restauracích, barech a na dalších veřejných místech se za několik málo hodin přestane kouřit. Nový tzv. protikuřácký zákon vstupuje v účinnost již zítra 31. května. O tom, co nová legislativa přinese a zda bude pro Čechy přínosem nebo komplikací, bude Ministerstvo zdravotnictví ČR v průběhu roku informovat ve vybraných českých městech v rámci kampaně Poslední típnutí.

„Touto normou zvítězil zdravý rozum nad zájmy nejrůznějších lobbistů těch, které živí lidské závislosti na tabáku či alkoholu. Cílem normy je posílení ochrany našeho zdraví. Normální je neničit organismus návykovými látkami. Normální je nekouřit, nepít alkohol,“ zdůraznil ministr zdravotnictví Miloslav Ludvík.

Protikuřácký zákon, jehož plný oficiální název zní „zákon o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek“, schválili poslanci po dlouhých jednáních 9. prosince 2016. Nová norma výrazně redukuje možnost kouření ve veřejných prostorách, jako jsou např. nekryté části zastávek hromadné dopravy, restaurace, kluby, sportoviště, kina a další. *„Kuřárny budou moci i nadále fungovat v nákupních centrech a na letištích, s kuřáckým koutkem se počítá i pro zoologické zahrady. Omezení se ovšem dotkne také kuřáků elektronických cigaret, kteří je nebudou moci používat třeba v nemocnicích, ve školách a na dětských hřištích, v nákupních centrech kromě vymezených míst, v zábavních zařízeních či ve sportovních halách,“* vysvětluje náměstkyně ministra zdravotnictví Lenka Teska Arnoštová.

O tom, že kouření nedělá české občany – a ani naše hospody – lepšími, bude Ministerstvo zdravotnictví ČR v průběhu roku informovat ve vybraných českých městech v rámci kampaně Poslední típnutí. Ta dnes odstartovala před budovou Ministerstva zdravotnictví v Praze za účasti předních odborníků na problematiku závislosti na tabáku a jeho dopadu na lidský organismus, pokračovat bude v médiích, na sociálních sítích i na edukativním webu www.posledni-tipnuti.cz.

Odborníci iniciativu vítají

Novou legislativu vítají také odborníci na závislosti, podle kterých je právo dýchat čistý vzduch nadřazeno právu kouřit. Ti navíc potvrzují, že cesta k prosazení nového zákona nebyla jednoduchá: *„Byl to mnohaletý zápas s velkým protivníkem, který jediný prodělá: s výrobci cigaret. Jejich prodej totiž o pár procent klesne. Důvody jsou tři – někteří lidé přestanou kouřit (byla to*

poslední kapka pro jejich rozhodnutí), jiní s kouřením nepřestanou, ale omezí ho (musí s cigaretou ven) a hlavně méně mladých kouřit začne,“ přibližuje situaci prof. MUDr. Eva Králíková, CSc., předsedkyně Společnosti pro léčbu závislosti na tabáku a vedoucí centra pro závislé na tabáku 1. LF UK a VFN. Podle Králíkové navíc průzkumy v zahraničí, kde již obdobný zákaz kouření platí, nepotvrdily původní obavy podnikatelů, že restrikce vyžene lidi z barů a restaurací: **„Pohostinský průmysl naopak s nekuřáckým prostředím všude na světě své zisky zvýšil. Také u nás nekouří tři čtvrtiny obyvatel a někteří do restaurací nechodili právě proto, že se tam kouřilo.“**

Návykové látky a Češi

Nová legislativa je pro Česko důležitá i vzhledem k relativně vysokému počtu kuřáků – v ČR se podíl kuřáků v populaci pohybuje okolo 30 %, což je ve srovnání s ostatními státy EU vysoké číslo. Kouření lze přitom připsat až 19% podíl na roční mortalitě. Příklady z jiných zemí, kde byla podobná legislativa zavedena, dokazují, že její implementace snižuje počet kuřáků až o 7 %, nemluvě o zásadní redukci rizik pasivního kouření.

- Ve vyspělých evropských zemích, včetně Česka, lze kouření připsat 15 až 19 % roční úmrtnosti a alkoholu 4 až 7 %.
- Muži i ženy kouří nejčastěji 10 až 14 cigaret denně (30,5 %, resp. 28,5 %).
- Kolem 30 % současných kuřáků, nejčastěji v mladém věku, se pokusilo během posledního roku přestat kouřit.
- Přestože legální věk pro dostupnost alkoholu je věk zletilosti, tj. věk 18 let, okusí více než polovina českých dětí alkohol poprvé ještě před svými 13. narozeninami. Větší část dětí, 61 % chlapců a 67 % dívek, získává první zkušenosti s alkoholovou intoxikací také ještě ve školním věku.
- 19,9 % pedagogů v současné době užívá jakýkoliv tabákový výrobek; cigarety kouří 17,4 % a 6,1 % (převážně mužů) užívá i jiné tabákové výrobky (např. dýmku, doutníky apod.).
- V současnosti kouří cigarety téměř jedna pětina studentů medicíny a jedna třetina studentek v oboru ošetřovatelství.

Zdroj: *Užívání tabáku a alkoholu v České republice: Zpráva o situaci za období posledních deseti let (SZÚ, 2014)*

Pro více informací kontaktujte Ministerstvo zdravotnictví ČR, tel.: 224 972 166
Odbor komunikace s veřejností, e-mail: tisk@mzcr.cz

